

บทที่ 1

โครงการขยายโอกาสการศึกษาวิชาชีพและพัฒนาทักษะวิชาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน กิจกรรม พัฒนารูปแบบและยกระดับคุณภาพศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)

1.1 ชื่อกิจกรรม

พัฒนารูปแบบและยกระดับคุณภาพศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)

1.2 หลักการและเหตุผล

รัฐบาลมีนโยบายให้บริการด้วยโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 เห็นชอบมาตรการเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในช่วง 6 เดือนหลังปีงบประมาณ 2548 โดยจัดตั้งศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ระยะที่ 1 ซึ่งมีภารกิจด้านการให้บริการ เป็นศูนย์ถ่ายทอดความรู้ให้คำแนะนำด้านการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงรักษา เครื่องมืออุปกรณ์การประกอบอาชีพและเครื่องใช้ในครัวเรือน เสริมสร้างให้นักเรียน นักศึกษาได้ปฏิบัติงานจริง การดำเนินการดังกล่าวสามารถส่งผลให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจเป็นอย่างมากและเกิดผลดีในด้านภาพลักษณ์และความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2549 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการต่อเป็นระยะที่ 2 โดยเน้นการซ่อมเครื่องจักรเกษตรเป็นลำดับต้น ๆ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสุขอนามัยและกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชน และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2551 อนุมัติข้อเสนอของคณะกรรมการพัฒนาระบบการศึกษาและการเรียนรู้ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำเสนอโครงการขยายบทบาทศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ซึ่งเป็นโครงการเร่งด่วนในแผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2551-2554 เพื่อช่วยลดรายจ่ายและช่วยสร้างเสริมรายได้ให้กับชุมชนจากการได้รับคำแนะนำถ่ายทอดความรู้ในการใช้ดูแลรักษา ซ่อมบำรุงเครื่องมืออุปกรณ์ และสุขอนามัยพื้นฐาน สร้างมูลค่าเพิ่มและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการนำร่องในปี 2551 รวม 500 ศูนย์ และขยายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กว่า 8,000 ศูนย์ ทุกเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทั่วประเทศ โดยในปี 2560 ได้ขยายเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 1,126 ศูนย์

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้ดำเนินโครงการขยายโอกาสการศึกษาวิชาชีพและพัฒนาทักษะวิชาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน กิจกรรมพัฒนารูปแบบและยกระดับคุณภาพศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center) เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษาและครู ได้มีกิจกรรมเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกัน โดยการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Performance Standard) ที่มุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือภาคีรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการปฏิบัติการ 1) กิจกรรมบริการซ่อม (Repair) เครื่องมือ/เครื่องจักรกลการเกษตร ยานพาหนะ เครื่องใช้ไฟฟ้า/เครื่องใช้ในครัวเรือน ผลิตภัณฑ์จากผ้า คลินิกการเกษตร และอื่น ๆ ให้คำแนะนำวิธีการใช้ การดูแลรักษา 2) กิจกรรมบริการสร้าง (Build) อาชีพใหม่หรือต่อยอดอาชีพ โดยมีการสำรวจอาชีพตามความต้องการของชุมชน จัดทำหลักสูตรอาชีพ หลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการ และจัดอบรมโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญหรือครู ร่วมกับนักเรียน นักศึกษา และ 3) กิจกรรมบริการพัฒนา (Top Up) ผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยครูนำนักเรียน นักศึกษาไปศึกษาเรียนรู้ และนำ

เทคโนโลยีหรือสร้างนวัตกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าและส่งเสริมมาตรฐานการรับรองคุณภาพ อันจะเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยการ “ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ขยายโอกาส” สู่ Thailand 4.0

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อพัฒนาให้นักเรียน นักศึกษา เกิดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีโอกาสในการประยุกต์ความรู้ ทักษะ จากการเรียน การทำงาน และทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ

1.3.2 เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Work Integrated Learning : WIL)

1.3.3 นักเรียน นักศึกษา มีจิตอาสา และช่วยเหลือประชาชนในช่วงเทศกาลสำคัญ รวมถึงในยามภัยพิบัติต่างๆ

1.3.4 เพื่อพัฒนา ยกระดับและเพิ่มศักยภาพศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) สร้างความเชื่อมั่นในการให้บริการด้วยคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ที่	รายการ	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ
1.	จัดตั้งศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)	1,000 ศูนย์	ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) และได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ ระดับดีขึ้น
2.	ครู	ทุกสาขาวิชา	ครูจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน สร้างจิตอาสา นำวิชาชีพไปบริการวิชาชีพชุมชน
3.	นักเรียน นักศึกษา	40 คนต่อศูนย์	นักเรียน นักศึกษา ได้เรียนรู้ มีจิตอาสา นำวิชาชีพไปบริการชุมชน
4.	ประชาชนผู้รับบริการซ่อม	100 คน/ศูนย์	รู้วิธีการใช้ การดูแลรักษา เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการซ่อม
5.	ประชาชนฝึกอบรมวิชาชีพช่างชุมชน	30 คน/ศูนย์ 5 คนต่อศูนย์	สร้างอาชีพใหม่หรือต่อยอดอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้การเป็นผู้ประกอบการ ช่างชุมชนมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการสร้างอาชีพ
6.	พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	2 ผลิตภัณฑ์/ศูนย์	ใช้เทคโนโลยีหรือสร้างนวัตกรรม เพื่อขยายโอกาส ในการเพิ่มมูลค่าและส่งเสริมมาตรฐานการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์
7.	หมู่บ้าน	2 หมู่บ้าน/ศูนย์	ประชาชนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริการค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป

1.5 ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ 2561 (ตุลาคม 2560 – กันยายน 2561)

1.6 แผนปฏิบัติงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน

รายการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา ปีงบประมาณ 2561												ผู้รับผิดชอบ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
1.จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน				←→									
2.จัดอบรมและพิธีเปิดศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน					←→								
3.ปฏิบัติการศูนย์ฯ พร้อมรายงานและสรุปผล กิจกรรมบริการ ดังนี้ 3.1 บริการซ่อม 3.2 บริการสร้าง 3.3 บริการพัฒนา													
4.รับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานศูนย์								←→					
5.การติดตามและประเมินศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)											←→		

1.6 งบประมาณดำเนินการ

การจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษา พิจารณาจากการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) จำนวนนักเรียน นักศึกษา ทุกสาขาวิชาได้เรียนรู้ มีจิตอาสา นำวิชาชีพไปบริการ จำนวนประชาชนผู้รับบริการ และระดับความพึงพอใจ

กรอบแนวคิด (Concept Framework)

